

Facultade de Educación e Traballo Social

Presentación da Facultade

A Facultade de Educación é a escola de escolas: unha institución pública ao servizo de todas as persoas interesadas na mellora continua da educación e dos servizos sociais. Trátase dun centro universitario que se asenta sobre a historia dos centros de formación de mestres/as, educadores/as sociais e traballadores/as sociais, pero tamén sobre a historia do ensino e dos servizos sociais.

É unha facultade, polo tanto, que tenta incorporar todos os medios técnicos posibles, pero sen renunciar a un pasado que se constrúe sobre o esforzo colectivo dos profesionais e da cidadanía.

Os cambios respecto ao presente son considerables. Pero hai algo que unha facultade de educación debe contribuír a que se manteña: o espírito solidario dos veciños/as e a percepción da escola como propia, como asunto da comunidade.

Agardo que as persoas que elixen esta facultade para realizar os seus estudos teñan esa mentalidade de pertenza a un grupo que constrúe o futuro colectivo da educación e dos servizos sociais.

A oferta educativa para o próximo curso no Centro é:

Catro títulos de Grao:

- GRADO EN EDUCACIÓN INFANTIL
- GRADO EN EDUCACIÓN PRIMARIA
- GRADO EN EDUCACIÓN SOCIAL
- GRAO EN TRABALLO SOCIAL

Catro títulos de Máster:

- Master en Dificultades de Aprendizaxe e procesos cognitivos
- Master en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos
- Master en Investigación Psicosocioeducativa con Adolescentes en Contextos Escolares
- Master en Profesorado de Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino dos Idiomas (especialidades de Orientación, Xeografía, Historia, Humanidades, Matemáticas e Tecnoloxía) Por outra banda, durante os últimos anos, a Facultade de Empresariais e Turismo, potenciou, de forma considerable a participación dos estudantes en programas de mobilidade.

Para obter máis información visita a nosa páxina web

<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

Equipo Decanal

O Equipo Decanal está composta polos seguintes membros:

Decana:

D. Xosé Manuel Fernández Cid

Vicedecanos/as:

D. Francisco Javier Aguiar Fernández

Dª Ana María Iglesias Álvarez

Dª María Isabel Mociño González

D.ª María del Pino Díaz Pereira

Secretario:

Dª Raquel María Iglesias Domínguez

Localización

LOCALIZACIÓN DA FACULDADE.

Dirección postal:

Facultade de Ciencias da Educación

R/. Doctor Temes, s/n 32004 Ourense

A Facultade de Ciencias da Educación atópase no denominado Edificio Facultades ou Edificio de Ferro, contando ademais con outros espazos docentes situados nos pavillóns 1 e 2.

Directorio telefónico:

Conserxería: 988 387 101

Secretaría alumnado Graos : 988-387-168, 98- 387-194, 988-36-890

Secretaría alumnado Mestrados: 988 368 893

Decanato: 988-387-159

Correo electrónico:

Secretaría alumnado: secexbo@uvigo.es

Secretaría Decanato: sdexbo@uvigo.es

Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
O05M053V01101	Dificultades de Aprendizaxe e Intervención Baseada nos Procesos de Codificación	1c	3
O05M053V01102	Dificultades de Aprendizaxe e Intervención Baseada nos Procesos de Atención e Planificación	1c	3
O05M053V01103	Dificultades de Aprendizaxe no Proceso Lector	1c	3
O05M053V01104	Dificultades de Aprendizaxe e Estratexias Cognitivas	1c	3

O05M053V01105	Técnicas de Medida dos Procesos Lectores	1c	3
O05M053V01106	Motricidade e Dificultades de Aprendizaxe Escolar	1c	3
O05M053V01107	Función Reguladora da Linguaxe, Procesos Cognitivos e Dificultades de Aprendizaxe	1c	3
O05M053V01108	Iniciación á Investigación en Psicoloxía Educativa	1c	3
O05M053V01109	Métodos e Deseños de Investigación en Psicoloxía Educativa	1c	3
O05M053V01110	Utilización das TICs para a Búsqueda, Xestión e Codificación da Información	1c	3
O05M053V01201	Dificultades de Aprendizaxe na Escritura e no Cálculo	2c	3
O05M053V01202	Procesos Motivacionais e Dificultades de Aprendizaxe	2c	3
O05M053V01203	Dificultades de Aprendizaxe, CI e Enriquecemento Instrumental	2c	3
O05M053V01204	Autorregulación e Dificultades de Aprendizaxe	2c	3
O05M053V01205	Técnicas Cuantitativas de Investigación e Análise de Datos	2c	3
O05M053V01206	Técnicas Cualitativas de Investigación e Análise de Datos	2c	3
O05M053V01207	Traballo de Fin de Máster	2c	12

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dificultades de Aprendizaxe e Intervención Baseada nos Procesos de Codificación**

Materia	Dificultades de Aprendizaxe e Intervención Baseada nos Procesos de Codificación			
Código	O05M053V01101			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	García Señorán, María del Mar			
Profesorado	Deaño Deaño, Manuel García Señorán, María del Mar Rodríguez Enríquez, Mónica			
Correo-e	msenoran@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Esta materia forma parte do módulo de Formación en procesos cognitivos e dificultades da aprendizaxe. Considera o interese crecente que pola conduta, a cognición, a aprendizaxe, a memoria, a percepción, o pensamento, a linguaxe, a emoción e a conciencia teñen as neurociencias. A súa fusión coa bioloxía celular e molecular, coa conduta e a mente e a ciencia do encéfalo. A acción do encéfalo subxace a toda conduta, tal como comer, andar, nadar, pensar, ler ou crear unha obra de arte. En definitiva, as funcións da mente. Os trastornos do comportamento que caracterizan á enfermidade mental podería entenderse como alteracións da función cerebral. Neste contexto analízanse relaciónelas cerebro-mente-conduta e os diversos modelos explicativos (Werniche-Linchteim, Werniche-Geschwind, Luria, Mesulam, Damasio) das funcións mentais que posibilitan e dos efectos do dano sobre elas. Céntrase a materia na análise dos modelos dos procesos cognitivos de codificación; a súa relación co logro escolar; deseño, aplicación de programas de intervención e avaliación da súa eficacia para a mellora nos dominios da aprendizaxe, así como dos procesos cognitivos subxacentes e daqueles outros que regulan a súa actuación.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.

C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos de codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe	A1 C1
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación nos procesos de codificación	A1 A2 C2
Deseñar programas educativos baseados nos procesos de codificación e aplicalos de acordo ás condicións experimentais establecidas	A2 B1 B5 C3 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación dos programas de codificación	A3 B2 C4 C5 D1
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación conforme ás condicións do deseño, valorando a súa aportación ao coñecemento actual	A3 A4 B2 B3 C4 C5 D1
Avaliar os resultados dos programas aplicados nas diferentes situacións e valorar o logro académico en función do coñecemento actual	A3 C2 C3 D2
Difundir os coñecementos e resultados das investigacións aos restantes investigadores, mediante a participación en congresos e eventos científicos	A5 B4 C4 C5 C6 D6

Contidos

Tema	
Neuropsicoloxía e educación. Cerebro, mente e cultura	Modularidad dos procesos cognitivos O cerebro que fala. Trastornos. Afasias O cerebro que le. Trastornos. Alexias O cerebro que escribe. Trastornos. Agrafias
Codificación da información: Representación, Operacións e Tipos	Memoria de Traballo e MLP. Niveis e contido da información. Tipo Simultáneo e Sucesivo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos /ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D4
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación**AVALIACION CONTINUA**

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bear, M., Connors B. y Paradiso, M., **Neurociencia**, 3ª ed., Lippincott Williams & Wilkins, 2008

Das, J.P., Naglieri, J. A. y Kirby, J. R., **Codification of information. In Assessment of Cognitive Process: The PASS theory of intelligence (pp.56-79)**, Allin and Bacon, 1994

Deaño, M., **Programa de Recuperación y Enriquecimiento PASS-Matemático (PREP-M). Un programa cognitivo para alumnos con necesidades educativas**, 2006

Silva, M.L. y Deaño, M., **Implante coclear y mejora del procesamiento sucesivo en deficientes auditivos.**, 2007

Silva, M. L. y Deaño, M., **Procesamiento cognitivo en estudiantes con y sin deficiencia auditiva.**, 2008

Smith, E. E. y Kosslyn, S. M., **Procesos cognitivos: modelos y bases neurales.**, Prentice-Hall, 2008

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dificultades de Aprendizaxe e Intervención Baseada nos Procesos de Atención e Planificación**

Materia	Dificultades de Aprendizaxe e Intervención Baseada nos Procesos de Atención e Planificación			
Código	O05M053V01102			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	García Señorán, María del Mar			
Profesorado	Deaño Deaño, Manuel García Señorán, María del Mar			
Correo-e	msenoran@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Esta materia forma parte do módulo de Formación en procesos cognitivos e dificultades da aprendizaxe. Considera o interese crecente que pola conduta, a cognición, a aprendizaxe, a memoria, a percepción, o pensamento, a linguaxe, a emoción e a conciencia teñen as neurociencias. A súa fusión coa bioloxía celular e molecular, coa conduta e a mente e a ciencia do encéfalo. A acción do encéfalo subxace a toda conduta, tal como comer, andar, nadar, pensar, ler ou crear unha obra de arte. En definitiva, as funcións da mente. Os trastornos do comportamento que caracterizan á enfermidade mental podería entenderse como alteracións da función cerebral. Neste contexto analízanse relacións cerebro-mente-conduta e os diversos modelos explicativos das funcións mentais que posibilitan e dos efectos do dano sobre elas. Céntrase esta materia na análise dos modelos dos procesos cognitivos de atención e planificación; a súa relación co logro escolar; deseño, aplicación de programas de intervención e avaliación da súa eficacia para a mellora nos dominios da aprendizaxe, así como dos procesos cognitivos subxacentes.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe

C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación nos procesos cognitivos de atención e planificación	A1 A2 C2
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos de atención e planificación e as súas relacións coas dificultades de aprendizaxe	A1 C1
Deseñar programas de intervención en atención e planificación e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2 B1 B5 C3 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación dos programas, conforme ás condicións do deseño e valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3 B2 C4 C5 D1
Avaliar os resultados dos programas de intervención en atención e planificación	A3 C2 C3 D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades nos procesos de atención e planificación	A5 C2 C4 D4 D6

Contidos

Tema	
Proceso de Atención e Planificación	Conceptualización e modelos Atención, aprendizaxe e rendemento académico Planificación, aprendizaxe e rendemento académico

Neuropsicoloxía da atención e planificación. Cerebro, mente e cultura.	Modularidad dos procesos cognitivos O cerebro que fala. Trastornos. Afasias O cerebro que le. Trastornos. Alexias O cerebro que escribe. Trastornos. Agrafias
Avaliación dos procesos de Atención e Planificación	Valoración e medición do proceso de atención e o seu correlato co logro escolar Valoración e medición do proceso de planificación e o seu correlato co logro escolar
Intervención nos procesos de Atención e Planificación	Revisión e análise das intervencións máis actuais nos procesos de Atención e Planificación Deseño de investigacións no ámbito dos procesos de Atención e Planificación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2 C4	C1 D3	D2 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 D3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez, L., González-Castro, P., Soler, E., González-Pienda, J.A. y Núñez, J.C. (Coord.), **Aprender a atender (un enfoque aplicado)**, CEPE, 2004

Das, J.P., Kar, B.C., y Parrila, R.K., **Planificación cognitiva : bases psicológicas de la conducta inteligente.**, Paidós, 1998

Deaño, M., **D.N. : CAS (Das-Naglieri : sistema de evaluacion cognitiva): Adaptacion española**, Gersam, 2005

García-Señorán, M.M, González, S.G. y Ramalho, J., **PIHA (Programa de intervención en las habilidades atencionales). En M. Deaño (Ed.), La función de apoyo educativo inclusivo para afrontar las dificultades en el aprendizaje (pp. 59-74).**, Asociación Española de Educación Especial., 2007

Naglieri, J.A. y Das, J.P., **Planning, Attention, Simultaneous, Successive Theory: A Revision of the Concept of Intelligence. En D.P. Flanagan y P.L. Harrison (Ed.), Contemporary Intellectual Assessment. Theories, Tests and Issue**, Guildord Publications., 2005

Smith, E. E. y Kosslyn, S.M., **Procesos cognitivos: modelos y bases neurales.**, Prentice-Hall, 2008

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dificultades de Aprendizaxe no Proceso Lector**

Materia	Dificultades de Aprendizaxe no Proceso Lector			
Código	O05M053V01103			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Tellado González, Fernando			
Profesorado	Fernández Cueli, Marisol González Castro, María Paloma Tellado González, Fernando			
Correo-e	ftellado@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Na materia de dificultades de aprendizaxe no proceso lector trataremos sobre o funcionamento dos diferentes procesos psiconeurológicos que subayacen á lectura e poden explicar o acto lector e as súas dificultades. Así mesmo trataremos aspectos da avaliación e a intervención coa finalidade solucionar as posibles dificultades lectoras de nenos e nenas no contexto escolar			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			

D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos implicados na lectura e as súas relacións cos procesos cognitivos	A1 C1
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en lectura	A1 A2 C2
Deseñar programas de instrución lectora e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2 B1 B5 C3 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa aportación ao coñecemento actual	A3 B2 B4 B5 C5 D1
Avaliar os resultados dos programas lectores aplicados en termos do coñecemento actual	A2 C2 C3 D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións.	A4 A5 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades lectoras	A5 C2 C4 D4 D6

Contidos

Tema	
Procesos neuropsicolóxicos implicados na lectura	Procesos perceptivos, léxicos, sintácticos e semánticos
	Cómo deben ser avaliadas e qué instrumentos se deben empregar
Avaliación das dificultades lectoras	
Intervención nas dificultades lectoras	Intervención nos procesos perceptivos, léxicos, sintácticos e semánticos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cuetos, F., **Psicología de la Lectura**, Wolters Kluwer, 2013

García Madruga, J., **Lectura y Conocimiento**, Pirámide, 2006

Molina, S., **Psicopedagogía de la lengua escrita VI: lectura**, Pirámide, 2008

Vieiro, P., **Psicología de la lectura**, Pearson, 2005

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dificultades de Aprendizaxe e Estratexias Cognitivas**

Materia	Dificultades de Aprendizaxe e Estratexias Cognitivas			
Código	O05M053V01104			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Iglesias Sarmiento, Valentín			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia Iglesias Sarmiento, Valentín			
Correo-e	visarmiento@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Nesta materia preténdese abordar o ámbito das Dificultades de Aprendizaxe desde a perspectiva das estratexias cognitivas de aprendizaxe. Concretamente, abórdanse contidos referentes á súa natureza, aos instrumentos para a súa avaliación, aos modelos máis relevantes para a súa instrución, facendo referencia, ao mesmo tempo, aos principais resultados da investigación neste campo			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			

D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos e das estratexias que inciden neles.	A1 C1
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en estratexias cognitivas	A1 A2 C2
Deseñar programas de instrución en estratexias cognitivas e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2 B1 B5 C3 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa aportación ao coñecemento actual	A3 B2 C4 C5 D1
Avaliar os resultados dos programas en estratexias cognitivas aplicados en termos do coñecemento actual	A3 C2 C3 D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades de aprendizaxe	A5 C2 C4 D4 D6

Contidos

Tema	
Natureza e clases de estratexias de aprendizaxe	Rasgos básicos das estratexias. Clasificacións centradas en procesos, contidos curriculares ou outros criterios
Necesidade das estratexias no contexto dos alumnos con dificultades de aprendizaxe	Alumnos estratéxicos vs. non estratéxicos. O papel das estratexias nas dificultades de aprendizaxe.
Ensino das estratexias. Modelos instrucionales	Enfoques e procedementos de intervención educativa en estratexias. Compoñentes principais da instrución de estratexias
Resultados da investigación	Resultados máis relevantes no impacto das estratexias sobre a actividade de aprendizaxe. Investigacións emblemáticas
Instrumentos de avaliación no ámbito das estratexias cognitivas	Instrumentos específicos e de amplo espectro
Intervención estratéxica na aula: estratexias de adquisición, personalización, recuperación, transfer e avaliación	Procedementos de intervención estratéxica nos procesos de aprendizaxe

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Traballo tutelado	7	0	7
Seminario	7	0	7
Obradoiro	5	0	5
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante
Seminario	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Obradoiro	Actividades enfocadas á análise de artigos científicos, casos e sistemas de avaliación e intervención

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Seminario	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Obradoiro	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outros materiais relacionados coa materia	20	A1 A2 A3 A4	B2 C2	C1 D3	D2 D5
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Procura e análise de artigos científicos ou casos. Coñecemento e valoración crítica de sistemas de avaliación e intervención	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria

de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Beltrán Llera, J. A., **Procesos, estrategias y técnicas de aprendizaje.**, Síntesis, 1998

Beltrán Llera, J. A. (1998), **Estrategias de aprendizaje en sujetos CDA. En Víctor Santiuste Bermejo y Jesús A.**

Beltrán Llera: Dificultades de aprendizaje, Síntesis, 1998

Núñez Pérez, J. C y otros, **Estrategias de aprendizaje, autoconcepto y rendimiento académico**, 1998

Lozano Fernández, Luis y otros, **Las estrategias de aprendizaje en los planes de acción tutorial.**, 2001

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas de Medida dos Procesos Lectores**

Materia	Técnicas de Medida dos Procesos Lectores			
Código	O05M053V01105			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS 3	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Tellado González, Fernando			
Profesorado	Peralbo Uzquiano, Manuel Tellado González, Fernando			
Correo-e	ftellado@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Con esta materia preténdese que os estudantes coñezan as técnicas de medida dos procesos lectores nos escolares, detectando as deficiencias para o seu posterior tratamento e corrección. E familiarícense cos instrumento de medida e detección das deficiencias lectoras			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.

D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender e manexar as técnicas de medida dos procesos lectores	A1 B1 C1
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación lectora	A1 A2 C2
Deseñar programas para medir os procesos lectores e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2 B1 B5 C3 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa aportación ao coñecemento actual	A3 B2 C4 C6 D1
Avaliar os resultados dos programas lectores aplicados en termos do coñecemento actual	A3 C2 C3 D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades lectoras	A5 C2 C4 D4 D5 D6

Contidos

Tema	
Avaliación do proceso lector	Compoñentes de avaliación. Modalidades de avaliación. Estadios de avaliación. Factores que inflúen no proceso lector.
Probas de avaliación lectora	Tipos de probas. Elementos constitutivos das probas. Probas en papel impreso e informatizadas.
Investigación para a medición dos procesos lectores	Deseño da investigación, elaboración e avaliación de resultados de investigación. Redacción do informe e difusión dos resultados.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cuetos, F., **Psicología de la lectura**, Wolters Kluwer, 2013

Cuetos, F., Rodríguez, B. y Ruano, E, **PROLEC-R, Batería de Evaluación de los Procesos Lectores Revisada**, TEA, 2007

Selles P. Martínez, T Vidal-Abarca, E. y Gilabert, R., **Batería de inicio de la lectura para niños de 3-6 años**, ICCE, 2008

Vidal-Abarca, R. Gilabert, T Martínez T. Selles, S. Abad, N y Ferrer, C, **Test de Estrategias de Comprensión**, ICCE, 2008

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Motricidade e Dificultades de Aprendizaxe Escolar**

Materia	Motricidade e Dificultades de Aprendizaxe Escolar			
Código	O05M053V01106			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS 3	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Dosil Díaz, Joaquín			
Profesorado	Dosil Díaz, Joaquín			
Correo-e	jdosil@uvigo.es			
Web	http://www.uvigo.es/masteraprendizaje			
Descrición xeral	Con esta materia preténdese que os estudantes comprendan a influencia da motricidade no desenvolvemento neuromotor e as aprendizaxes escolares, que empreguen instrumentos de avaliación adecuados e sexan competentes no deseño de programas de intervención en motricidade			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma			
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.			

D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a natureza influente da motricidade no desenvolvemento neuromotor e nas aprendizaxes escolares	A1 C1
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en motricidade humana	A1 A2 C2
Deseñar programas de intervención en motricidade e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2 B1 B5 C3 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3 B2 B4 B5 C5 D1
Avaliar os resultados dos programas de intervención en motricidade aplicados en termos do coñecemento actual	A3 C2 C3 D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades de motricidade e analizar a súa repercusión nas aprendizaxes escolares	A5 C2 C4 D4 D6

Contidos

Tema	
Explicación das dificultades de aprendizaxe debidas ás dificultades en motricidade.	O desenvolvemento psicomotor. Dificultades de aprendizaxe asociadas á motricidade. Areas de investigación.
Deseño da investigación en motricidade.	Os diferentes tipos de investigación.
Elaboración e avaliación de resultados de investigación.	A análise dos datos a través do SPSS.
Informe, discusión e difusión dos resultados e conclusións obtidas.	As fontes primarias, secundarias e terciarias. Os artigos científicos. As revistas científicas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Castañar, M., **Manifestaciones básicas de la motricidad.**, 1, U. Lleida, 2006

Dosil, J., **psicología de la actividad Física y del Deporte**, 2, mCGraw-Hill, 2008

Pastor, J.L., **Motricidad, ámbitos y técnicas de intervención**, 1, U. Alcala, 2007

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Función Reguladora da Linguaxe, Procesos Cognitivos e Dificultades de Aprendizaxe**

Materia	Función Reguladora da Linguaxe, Procesos Cognitivos e Dificultades de Aprendizaxe			
Código	O05M053V01107			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Conde Rodríguez, María Ángeles			
Profesorado	Conde Rodríguez, María Ángeles Enríquez Salido, Carmen			
Correo-e	angelesconde@uvigo.gal			
Web	http://masteraprendizaje.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia está orientado ao estudo da linguaxe e, en concreto, á súa función na regulación da actividade cognoscitiva. Partiremos das concepcións de Vygotski e A. R. Luria e trataremos de mostrar de que xeito poden ser incorporadas as habilidades lingüísticas á avaliación e intervención das funcións psicolóxicas superiores. Trataremos de profundar nos orzamentos teóricos e metodolóxicos que explican a transición da heterorregulación á autorregulación da acción por medio da linguaxe. Centrarémonos na formas específicas de utilización da linguaxe nos contextos educativos, tratando de mostrar como este se converte nunha ferramenta de aprendizaxe, planificación e toma de conciencia fundamental para o desenvolvemento humano			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)

C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a natureza reguladora da linguaxe e a súa incidencia nos procesos cognitivos.	A1 C1
Saber analizar estrutural e funcionalmente a linguaxe e establecer relacións cos procesos cognitivos dende unha perspectiva psicolóxica e das Ciencias da Linguaxe	A2 A3 B1 C1 C2
Análise, Síntese, Avaliación e interpretación dos datos derivados de investigacións e programas de intervención	A3 B2 C1 C2 C3
Deseñar programas de control verbal da conducta e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas.	B5 C3 D2 D4 D5
Avaliar os resultados destes programas aplicados en termos do coñecemento actual.	A3 C2 C3
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades aprendizaxe	A5 C2 C4 D4 D6

Contidos

Tema	
Funcións da linguaxe e procesos cognitivos	Función representativa. Función conativa. Función expresiva. Función metalingüística. Función reguladora. Da heterorregulación e autorregulación
O problema das unidades da linguaxe	O morfema, palabra, a frase e a oración. Estruturas gramaticais/agramaticais, aceptables/inaceptables. As relacións paradigmáticas e sintagmáticas
Dificultades de aprendizaxe e regulación verbal do comportamento	Análise das intervencións en dificultades de regulación verbal da conducta e da interiorización do fala.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
--	---------------	--------------------	--------------

Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor do contido principal dos temas
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema
Obradoiro	Entrevistas que o estudiantado mantén co profesorado para asesoramento, desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula.	20	A1 A2 A3 A4	B2 C4 D3 D5	C1 D3 D5	D2
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 D3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación oral e escrita dos informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e /ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de

avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Díaz, R. y Berk, I., **Private Speech: From Social Interaction to Self-Regulation.**, Lawrence Erlbaum Associates, Publishers., 1992

Luria, A.R., **Conciencia y lenguaje**, Visor, 1984

Vygotsky, L., **Pensamiento y lenguaje**, La Pléyade., 1977

Winsler, A., Fernyhough, Ch. y Montero, **Private speech, executive functioning, and the development of self-regulation**, Cambridge University Press, 2009

Bibliografía Complementaria

Cuskelly, M., Zhang, A. y Gilmore, L. A., **The importance of self-regulation in young children with Down syndrome.**, 1998

Díaz, R.M y Padilla, K. A., **Teoría e investigación empíricas sobre el lenguaje privado**, 1985

Fernyhough Ch. y Fradley, E., **Private speech on an executive task: relations with task difficulty and task performance.**, 2005

Karmiloff-Smith, A., **Más allá de la modularidad**, Alianza, 1994

Manfra, L. y Winsler, A., **Preschool children's awareness of private speech.**, 2006

San Martín, C., **Acerca de la función intelectual del lenguaje**, 2006

Wertsch, J. V., **La formación social de la mente**, Paidós, 1988

Whitebread, D. y Basilio, M., **Emergencia y desarrollo temprano de la autorregulación en niños preescolares.**, 2012

Winsler, A. , De León, J. Wallace, B.A., Carlton, M. P. y Willson-Quayle, **Private speech in preschool children: developmental stability and change, across-task consistency, and relations with classroom behaviour,**

Winsler, A. , Manfra, L. y Díaz R.M., **Should I let them talk?: Private speech and task performance among preschool children with and without behavior problems.**, 2007

Winsler, A. Abar, B. Feder, M., Schunn, C. D. y Alarcón, D., **Private Speech and Executive Functioning among High-Functioning Children with Autistic Spectrum Disorder**, 2007

Winsler, A., Díaz, R.M., Atencio, D.J., McCarthy, E.M. y Adams, L., **Verbal Self-regulation over Time in Preschool Children at Risk for Attention and Behavior Problems.**, 2000

Winsler, A. y Naglieri, J., **Overt and Covert Verbal Problem-Solving Strategies: Developmental trends in use, awareness, and relations with task performance in children aged 5 to 17.**, 2003

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Iniciación á Investigación en Psicoloxía Educativa**

Materia	Iniciación á Investigación en Psicoloxía Educativa			
Código	O05M053V01108			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS 3	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	González González, Salvador Guillermo			
Profesorado	García Señorán, María del Mar González González, Salvador Guillermo			
Correo-e	salva@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Nesta materia preténdese introducir aos estudantes no proceso de investigación psicoeducativa, incidindo especialmente na investigación cuantitativa. Inténtase ademais pór especial relevancia no estudo dos deseños e nos procedementos para a elaboración de informes de investigación científica.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma			

D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Profundizar en cuestións epistemolóxicas relevantes para a investigación psicoeducativa que posibiliten ao alumnado entendela como unha actividade de construción de coñecemento.	A1 A2 C1
Coñecer e aplicar estratexias de investigación en psicoloxía da educación e valorar a súa utilidade para o avance do coñecemento nesta área	A2 A3 B1 B2 C2 C4 D2
Identificar posibles problemas de investigación e saber elixir o método máis adecuado así como o tipo de análise que debe realizarse	A5 B1 B5 C3 D2 D3 D4 D5
Desenvolver capacidades de comunicación orais e escritas que permitan a transmisión de coñecementos, reflexións e argumentos á comunidade científica e á sociedade en xeral.	A4 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Desenvolver habilidades de traballo en equipo e entender a investigación como un espazo para crear coñecemento.	A3 A5 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D4 D5 D6

Contidos

Tema	
O proceso de investigación psicoeducativa	O método científico. Investigación cuantitativa versus cualitativa. Fases xerais dunha investigación Psicoeducativa
Técnicas e deseños de investigación psicoeducativa.	Búsqueda de datos. Muestreo. Variables. Recollida de datos. Análise de datos. Deseños de Investigación.
Os informes de Investigación.	Estructura. Normas para redacción de Informes e procedimento para a súa publicación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Arce, C., y Real, E., **Introducción al análisis estadístico con SPSS para Windows**, PPU, 2001

Belmonte, M., **Enseñar a Investigar. Orientaciones prácticas.**, Mensajero., 2002

Bisquerra, R., **Métodos de investigación educativa.**, CEAC, 1989

Fontes, S., García, C. Garriga, A.J., Pérez-Llantada, M.C. y Sarriá, E., **Diseños de Investigación en Psicología.**, UNED, 2002

García, J. L., González, M. A. y Ballesteros, B., **Introducción a la Investigación en educación I y II.**, UNED, 2001

Pereda, S., **Psicología experimental. I. Metodología.**, Pirámide, 1987

Bibliografía Complementaria

Kemmis, S., y McTaggart, R., **Cómo planificar la investigación-acción.**, Laertes, 1988

Martins, C., **Manual de análise de dados quantitativos com recurso ao IBM SPSS**, Psiquilibrios, 2011

<http://nereida.deioc.ull.es/~pcgull/ihiu01/cdrom/spss/contenido/spss.html>, **Análisis Estadístico con SPSS**,

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Métodos e Deseños de Investigación en Psicoloxía Educativa**

Materia	Métodos e Deseños de Investigación en Psicoloxía Educativa			
Código	O05M053V01109			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Alfonso Gil, Sonia			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia Pinto Moreira Diniz, Antonio Augusto			
Correo-e	soalgi@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	¿En que consiste unha investigación en Psicoloxía Educativa? ¿A que nos estamos a referir cando falamos de método e metodoloxías? ¿Son o mesmo? ¿Como é tratada a información nun traballo de investigación? Nesta materia daranse, para a súa análise crítica, múltiples respostas aos interrogantes anteriores e aínda buscaranse outras dende enfoques alternativos, que propicien unha re-construción crítica, fundada e coherente da realidade educativa dende os diversos paradigmas científicos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Diseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos

D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer e comprender as características fundamentais dos métodos e deseños de investigación en psicoloxía da educación	A1 C1
Valorar as vantaxes e limitacións dos distintos métodos e deseños en psicoloxía da educación	A1 A2 B1 C2 D4
Formular problemas de investigación seleccionando a metodoloxía adecuada e planificar as distintas fases da investigación	A2 A3 B1 B2 B3 B4 B5 C2 C4 C5 C6 D1 D2 D3 D4 D5 D6
Utilizar metodoloxías, procedementos e instrumentos de investigación psicoeducativa	A2 B1 B5 C2 C3 D4 D5 D6
Coñecer e empregar de forma rigorosa e con criterio científico os informes de investigación	A3 A4 A5 B1 B2 B5 C5 D1 D6

Contidos

Tema	
Deseños en investigación cualitativa e cuantitativa	Modelos e diferentes deseños de investigación
Modelos en investigación cuantitativa	Modelos experimentais e cuasi experimentais en investigación cuantitativa
Modelos en investigación cualitativa	Modelos de investigación cualitativa: evolutivos e outros

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5

Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Arnal, J.; Del Rincón, D. y Latorre, A., **Bases metodológicas de la investigación educativa.**, Experiencia, 2003

McMillan, J. y Schumacher, S., **Investigación educativa: una introducción conceptual.**, Pearson., 2005

Woolfolk, A., **Psicología educativa.**, Prentice Hal, 2006

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Utilización das TICs para a Búsqueda, Xestión e Codificación da Información**

Materia	Utilización das TICs para a Búsqueda, Xestión e Codificación da Información			
Código	O05M053V01110			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Raposo Rivas, Manuela			
Profesorado	Alonso Ferreiro, Almudena Raposo Rivas, Manuela			
Correo-e	mraposo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia procura abordar como o desenvolvemento tecnolóxico e as novas formas de acceder á información e realizar comunicación están configurando un novo escenario para a investigación científica e, en concreto, para a investigación educativa. Así, abordaranse as principais utilidades das TIC, se exemplificará o seu uso e manexaranse como apoio ao proceso de investigación tanto na procura como na xestión e codificación da información.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto

C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Recoller información de xeito sistemático e relacionala de maneira significativa (facendo uso das TIC).	A1 A2 A5 B5 C5 C6 D2 D3 D5
Adquirir as habilidades necesarias para unha adecuada xestión da información para a investigación: busca, selección, xestión, organización e representación da información.	A1 A2 A3 B1 B2 B3 B4 C1 C2 C3 C4 C5 C6 D1 D2 D3 D5 D6
Desenvolver capacidades de comunicación orais e escritas que permitan a transmisión de coñecementos, reflexións e argumentos á comunidade científica e á sociedade en xeral empregando as TIC.	A4 B3 C4 C5 C6 D1
Coñecer e manexar ferramentas tecnolóxicas que permitan o uso efectivo de recursos en rede para o traballo en equipo.	A1 A5 B5 C5 C6 D1 D2 D3 D4 D5 D6

Contidos

Tema

1. As TIC na organización da investigación: a búsqueda de información e o planteamento do problema de investigación.	1.1. Servizos de Internet como medios para o acceso a información e a organización da actividade investigadora: correo electrónico, chat, foros, listas de distribución, servidores de ficheiros[] 1.2. Bases de datos e ferramentas actuais para a investigación e tratamento da información. 1.3. Publicacións electrónicas e centros de documentación on line. 1.4. Software educativo específico de apoio a investigación: programas tutoriais, simuladores, programas ferramentas[]
2. As TIC na análise, recollida de datos e presentación de resultados	2.1. Datos cuantitativos 2.2. Datos cualitativos (auditivos, visuais e audiovisuais) 2.3. Presentación escrita e oral 2.4. Publicación do informe en modo electrónico ou autoedición
3. As TIC na investigación sobre atención a diversidade	3.1. As TIC na atención a diversidade 3.2. Enfoques de investigación sobre TIC e diversidade

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén con profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de ensinanza-aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2 C4 D5	C1 D3	D2
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 D3	D1
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Sureda, J.; Comas. R.; Oliver, M.F.; Guerrero, M.M., **Fuentes de información bibliográfica a través de Internet para investigadores en Educación**, 2010

Martínez Figueira, M.E.; Raposo Rivas, M.; Salgado Rodríguez, A.B., **LAS TIC EN LA ORGANIZACIÓN DE LA INVESTIGACIÓN: LA BÚSQUEDA DE INFORMACIÓN Y EL PLANTEAMIENTO DEL PROBLEMA DE INVESTIGACIÓN**, . III Encontro Internacional Fenda Digital. TIC, E, 2012

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo de Fin de Máster/O05M053V01207

Outros comentarios

1) Asistencia continua ás sesións, esta asistencia considérase fundamentalmente para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte dos docentes, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedimentais.

2) Dominio da informática a nivel usuario, o que supón o manexo de aplicacións de carácter xeral (por exemplo, un tratamento de textos, unha base de datos e un programa de presentacións), do correo electrónico e Internet.

3) Actitude favorable e receptiva para a experimentación e exploración das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías no eido educativo.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dificultades de Aprendizaxe na Escritura e no Cálculo**

Materia	Dificultades de Aprendizaxe na Escritura e no Cálculo			
Código	O05M053V01201			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	García Señorán, María del Mar			
Profesorado	Deaño Deaño, Manuel García Sánchez, Jesús Nicasio García Señorán, María del Mar			
Correo-e	msenoran@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Esta materia forma parte do módulo de Formación específica en dificultades de aprendizaxe en contextos escolares. Considera que a conduta escolar de cálculo e escritura están influenciada polos procesos cognitivos que lles subxacen e, á súa vez, polas características neurofisiológicas que as soportan. En definitiva, o logro escolar e os trastornos que caracterizan á escritura e ao cálculo, poderían entenderse como alteracións da función cerebral. Neste contexto analízanse relacións cerebro-mente-conduta e a partir dos modelos explicativos (Luria) das funcións mentais que posibilitan, dos efectos do dano sobre elas e do seu disociación ou dobre disociación, esta materia céntrase na análise das dificultades do cálculo, dos seus procesos básicos e da estrutural cerebral posibilitante; do deseño e aplicación de programas de intervención; e da avaliación da súa eficacia para a súa mellora, así como dos procesos cognitivos subxacentes e daqueles outros que regulan a súa actuación.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)

C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a natureza cognitiva dos procesos implicados na escritura e o cálculo e as súas relacións cos procesos cognitivos	A1 C1
Deseñar programas de instrución na escritura e no cálculo e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2 B1 B5 C3 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3 B2 C4 C5 D1
Avaliar os resultados dos programas de escritura e cálculo aplicados en termos do coñecemento actual	A3 C2 C3 D2
Difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades escritoras e de cálculo	A5 C2 C4 D4 D6

Contidos

Tema	
Cálculo	Procesamiento numérico. Dificultades no procesamiento numérico. Procesos cognitivos e logro académico matemático. Sistema de cálculo. Dificultades no sistema de cálculo: Discalculia de feitos numéricos e Discalculia procedimental. Dominio específico matemático. Principais dificultades nos compoñentes do calculo. Resolución de problemas. Procesos cognitivos implicados e principais dificultades
Avaliación e intervención na competencia matemática e nas dificultades das matemáticas	Medidas do procesamiento, dos compoñentes de cálculo e das operacións de cálculo. Relacións co logro académico. Avaliación da competencia e as dificultades na numeración, cálculo e resolución de problemas. Prevención das dificultades na aprendizaxe das matemáticas. Sistemas de intervención en procesos cognitivos e estratexias de dominio específico

Escritura	Planificación e composición escrita. Dificultades na escritura. Dificultades na composición escrita
Avaliación e intervención nas dificultades de escritura	Avaliación. Relación co logro académico. Sistemas de intervención

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
	Descrición					
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2 C4	C1 D3 D5	D2
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 D3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alvarez, D., Núñez, C., González-Pianda, J.A., González-Castro, P. y Alvarez, L., **The application of a computerised strategy to teach and learn mathematics in primary education**, 2008

Deaño, M., **Los conocimientos lógico-matemáticos en la Escuela Infantil: desarrollo, diseño y observación.**, CEPE., 1993

Deaño, M., **La Discalculia**, Aljibe, 1998

Deaño, M., **Dificultades de aprendizaje del cálculo.**, Marfil, 1999

Deaño, M., **Cómo prevenir el fracaso en el aprendizaje del cálculo.**, Aljibe, 2000

Deaño, M., **Dificultades de aprendizaje del cálculo.**, Gersam, 2001

Deaño, M., **Mejora en el aprendizaje del cálculo en alumnos con debilidad cognitiva.**, 2005

Deaño, M., **Programa de Recuperación y Enriquecimiento PASS-Matemático (PREP-M). Un programa cognitivo para alumnos con necesidades educativas.**, 2006

Fidalgo, R. y García, J. N., **El desarrollo de la competencia escrita a través de una enseñanza metacognitiva de la escritura.**, 2008

Torrance, M., Fidalgo, R. y García, J. N., **The teachability and effectiveness of cognitive self-regulation in sixth-grade writers.**, 2007

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Procesos Motivacionais e Dificultades de Aprendizaxe**

Materia	Procesos Motivacionais e Dificultades de Aprendizaxe			
Código	O05M053V01202			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	González González, Salvador Guillermo			
Profesorado	González González, Salvador Guillermo			
Correo-e	salva@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Esta materia céntrase no estudo daquelas variables afectivo-motivacionais que teñen unha maior relevancia no proceso de aprendizaxe. Preténdese que os estudantes coñezan as principais achegas teóricas, as liñas de investigación máis importantes no ámbito motivacional e con maior impacto a nivel educativo. Máis concretamente, centrarémonos no estudo das metas académicas, os estilos atribucionales e o autoconcepto.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma			

D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprensión por parte dos alumnos das diversas correntes no campo da motivación académica	A1 B1 C1
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en motivación académica	A1 A2 C2
Deseñar programas de instrución en motivación académica e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2 B1 B5 C3 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3 B2 B4 B5 C5 D1
Avaliar os resultados dos programas en motivación académica aplicados en termos do coñecemento actual	A2 A3 C3 D2
Ser capaz de difundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexións	A4 A5 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacións de dificultades de aprendizaxe	A5 C2 C3 C4 D4 D6

Contidos	
Tema	
Estrutura motivacional en situacións educativas e as súas dimensións	Os estilos atribucionais, as metas académicas, o autoconcepto. Déficits motivacionais e dificultades de aprendizaxe
Os compoñentes da motivación académica	O compoñente motivacional de valor: As razóns e as metas. Evolución da teoría das metas de logro. Combinacións de metas e perfís motivacionais
Metodoloxía de análise e avaliación na investigación sobre os procesos de aprendizaxe e motivacionais que adoptan os alumnos e a súa relación co rendemento académico	Modelo de Investigación 3P (Presaxio/contexto-Proceso-Produto). Detalle do proceso de investigación para unha elaboración secuencial de procura de determinantes/indicadores de carácter familiar,persoal/contextual, de desenvolvemento e institucional/escolar con incidencia na aprendizaxe e rendemento académicos en situacións educativas. Investigación sobre perfís motivacionais

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais

Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de

avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Barca, A., **Atención á diversidade na educación secundaria de Galicia: perfiles do alumnado con baixo rendemento escolar e propostas de intervención psicoeducativa.**, 2005

Barca, A., **Motivación y aprendizaje en contextos educativos**, Grupo Editorial Universitario, 2009

Cabanach, R.G., Valle, A., Rodríguez, S., Piñeiro, I. y García, M., **Los recursos motivacionales. Programa para mejorar su gestión.**, CEPE, 2007

González, A., **Motivación académica.**, Pirámide, 2005

Pintrich, P.R. y Schunk, D.H., **Motivación en contextos educativos. Teoría, investigaciones y aplicaciones.**, Pearson-Prentice Hall, 2006

Bibliografía Complementaria

Barca, A., Porto, A., Santorum, R. y Barca, E., **Motivación académica, orientación a metas y estilos atribucionales: la Escala CEAP-48**, 2006

Barca, A., Porto, A., Marcos, J.L., Brenlla, J. C. y Morán, H., **Estilos atribucionales del alumnado de educación secundaria con alto y bajo rendimiento escolar**, 2007

Barca, A., Marcos, J.L., Peralbo, M., Porto, A. y Brenlla, J.C., **Metas académicas del alumnado de educación secundaria y Bachillerato con alto y bajo rendimiento escolar**, 2009

Valle, A., Núñez, J.C., Rodríguez, S. y González-Pumariega, S., **La motivación académica.**, Pirámide, 2002

Valle, A., Cabanach, R. G., Rodríguez, S., Núñez, J. C., González-Pienda, J. A. y Rosário, P., **Perfiles motivacionales en estudiantes de Secundaria: Análisis diferencial en estrategias cognitivas, estrategias de autorregulación y rendimiento académico.**, 2009

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dificultades de Aprendizaxe, CI e Enriquecemento Instrumental**

Materia	Dificultades de Aprendizaxe, CI e Enriquecemento Instrumental			
Código	O05M053V01203			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	García Señorán, María del Mar			
Profesorado	Dosil Maceira, Agustín García Señorán, María del Mar Rodríguez Enríquez, Mónica			
Correo-e	msenoran@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Nesta materia proporcionarase por unha banda unha visión da intelixencia, entendida como capacidade xeral ou formada por aptitudes ou capacidades independentes, e dos modelos xerárquicos de intelixencia. Traballaranse os principais tests dispoñibles para avaliar a intelixencia, desde esta perspectiva, e a investigación centrada no adestramento e promoción da intelixencia, concretamente describirase o programa Promoción cognitiva. Complementariamente analizaranse os fundamentos teóricos da modificabilidade cognitiva, os principios básicos para que esta prodúzase e os programas de intervención.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto

C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a natureza do potencial de aprendizaxe, a súa relación coa intelixencia de CI, a súa medición e interese para a aprendizaxe	A1 B1 C1
Coñecer as distintas variables e condicións experimentais da investigación no Enriquecemento Instrumental e na medida da intelixencia	A1 A2 C2
Implementar programas de Enriquecemento Instrumental e de medida de CI e aplicalos de acordo ás condicións experimentais establecidas	A2 B5 C3 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación dos programas de Enriquecemento Instrumental e medida de CI	A3 B2 B4 B5 C5 D1
Avaliar os resultados dos programas aplicados nas diferentes situacións e valorar o logro académico en función do coñecemento actual	A2 A3 C2 C3 D2
Difundir os coñecementos e resultados das investigacións aos restantes membros da comunidade científica, mediante a participación en congresos e eventos científicos	A4 A5 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6

Contidos

Tema	
Concepto de intelixencia, avaliación e intervención	CI e factor g. Aptitudes primarias. Funcións cognitivas xerais e específicas. Metacomponentes cognitivos. Avaliación da intelixencia e das aptitudes intelectuais Promoción e adestramento da intelixencia. Procesos cognitivos adestrados. Estratexias e actividades de intervención. Programa de Promoción Cognitiva. Avaliación crítica dos programas.
Modificabilidade cognitiva	Modificabilidade da intelixencia (ensinar a pensar) Os programas de intervención. Deseño e análise das intervencións

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2 C4	C1 D3	D2 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2 C3	C1 C2 D3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria

de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Almeida, L. S. & Morais, M. F., **Programa "Promoção Cognitiva" (4ª ed). Manual e Livro de Fichas.**, Psiquilíbrios., 2002

Almeida, L. S., Guisande, M. A., & Ferreira, A (Eds)., **Inteligência: Perspectivas teóricas.**, Livraria Almedina, 2009

Adelinda A. Candeias & Leandro S. Almeida (2007)(Coords.)., **Inteligência Humana: Investigação e Aplicações.**, Quarteto, 2007

Dosil, A. (1994)., **Enseñar a pensar.**,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Autorregulación e Dificultades de Aprendizaxe				
Materia	Autorregulación e Dificultades de Aprendizaxe			
Código	O05M053V01204			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Conde Rodríguez, María Ángeles			
Profesorado	Conde Rodríguez, María Ángeles García Señorán, María del Mar Parente , Fernanda Leopoldina Rosario Sales, Pedro			
Correo-e	angelesconde@uvigo.gal			
Web	http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Esta materia forma parte do módulo de Formación específica en dificultades de aprendizaxe en contextos escolares. Pártese da estreita relación entre os compoñentes cognitivo e afectivo-emocional da aprendizaxe. A aprendizaxe autorregulado é un concepto que integra a investigación sobre as estratexias de aprendizaxe, a metacognición, os obxectivos de aprendizaxe, e, obviamente, a motivación dos alumnos. Pode definirse como un proceso activo no que os estudantes establecen os obxectivos que dirixen a súa aprendizaxe intentando monitorizar, regular e controlar as súas cognicións, motivación e comportamentos coa intención de alcanzar devanditos obxectivos. En numerosas investigacións atopouse que a aprendizaxe e o logro académico dos alumnos incrementábase na medida en que estes utilizan maior cantidade e calidade de estratexias de aprendizaxe e compórtanse de modo autorregulado			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA

C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos da conducta autorregulada	A1 C1
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en conducta autorregulada	A1 A2 C2
Deseñar programas de autorregulación da conducta e aplicalos de acordo ás condicións experimentais establecidas	A2 A5 B1 B5 C3 D2 D4 D5
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación dos programas de autorregulación da conducta	A3 B2 B4 B5 C5 D1
Avaliar os resultados dos programas aplicados nas diferentes situacións e valorar o logro académico en función do coñecemento actual	A3 C2 C3 D2
Difundir os coñecementos e resultados das investigacións aos restantes investigadores, mediante a participación en congresos e eventos científicos	A4 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6

Contidos

Tema	
1. A aprendizaxe autorregulada.	1.1. Concepto de aprendizaxe autorregulada. 1.2. Fases da aprendizaxe autorregulada. 1.3. Dimensións da autorregulación da aprendizaxe.
2. Aprendizaxe autorregulada e D.A.	2.1. Déficits de planificación. 2.2. Déficits de Control. 2.3. Déficits de Regulación. 2.4. Déficits na Reacción/Reflexión.
3. Perspectivas de investigación e intervención na autorregulación da aprendizaxe e as D.A.	*

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5

Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

González-Piende, J.C., González-Cabanach, R., Núñez J.C. y Valle, A., **Manual de Psicología de la Educación.**, Pirámide, Valle, A., Núñez, J.C., Cabanach, R.G., González-Piende, J.A y Rodríguez, S. (eds.), **Handbook of Instructional Resources and their Applications in the Classroom**, Nova Science Publishers, 2008

Bibliografía Complementaria

Rosário, P., Núñez, J.C. y González-Piende, J.A, **Auto-regulação da aprendizagem em contexto escolar: questões e discussões.**, Instituto de Educação e Psicologia, Universidade, 2004

Rosário, P., Núñez, J.C. y González-Piende, J.A., **Auto-regulação em crianças sub-10. Projecto Sarilhos do Amarelo.**, Porto Editora, 2007

Richards, P.B., **Global Issues in Higher Education**, Nova Science Publishers, Inc, 2007

Valle, A., Cabanach, R.G., Rodríguez, S., Núñez, J.C., González-Piende, J.A. y Rosário, P., **Diferencias en rendimiento académico según los niveles de las estrategias cognitivas y de las estrategias de autorregulación**, Psicología: Teoría, Investigación e Práctica, 2008

Valle, A., Núñez, J.C., Cabanach, R.G., González-Piende, J.A., Rodríguez, S., Rosário, P., Cerezo, R., **Self-regulated profiles and academic achievement**, Psicothema,, 2008

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas Cuantitativas de Investigación e Análise de Datos**

Materia	Técnicas Cuantitativas de Investigación e Análise de Datos			
Código	O05M053V01205			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS 3	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	González González, Salvador Guillermo			
Profesorado	Arce Fernández, Costantino González González, Salvador Guillermo Núñez Pérez, José Carlos			
Correo-e	salva@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Mediante esta materia preténdense describir algunhas das técnicas cuantitativas de análises de datos máis utilizadas na investigación psicoeducativa: as análises de correlacións e de regresión simple e múltiple, a análise factorial exploratorio e confirmatorio, a análise de clusters e os modelos e métodos de escalamiento máis básicos. Tamén se pretenden operativizar todos estes coñecementos a través dunha ferramenta informática (o SPSS) que ten implementados estes modelos e o consecuente método para a estimación de parámetros.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto

C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Profundar no coñecemento e dominio dalgúns técnicas de mostraxe, recollida e análise de datos propias da investigación psicoeducativa	A1 C1 C2
Valorar as vantaxes e limitacións das técnicas cuantitativas de investigación en Psicoloxía da Educación	A1 A2 C2
Dominar o proceso de recollida, codificación, análise e interpretación de datos e información coa finalidade de xerar novos coñecementos en psicoloxía educativa	A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C2 C3 C5 C6 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na investigación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3 B2 B4 B5 C4 C5 D1

Contidos

Tema

Técnicas de muestreo, recollida, codificación e análise de datos. *

Análise multivariable e utilidade para a Psicoloxía da Educación. *

Software de análise de datos cuantitativos. *

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Aldenderfer, M.K. y Blashfield, R. K., **Cluster analysis**, Sage, 1984

Arce, C., **Técnicas de construcción de escalas psicológicas.**, Síntesis, 1994

Arce, C. y Real, E., **Introducción al análisis estadístico con SPSS.**, PPU, 2001

Arnau, J., **Métodos y técnicas avanzadas de análisis de datos en ciencias del comportamiento**, Universitat de Barcelona, 1996

Hair, J.F.; Anderson, R.E.; Tatham, R.L. & Black, W.C., **Análisis Multivariante**, Prentice Hall, 1999

Pardo, A. y Ruiz, M.A., **SPSS 11. Guía para el análisis de datos.**, McGraw-Hill, 2002

Bibliografía Complementaria

Escobar, M., **Análisis gráfico/exploratorio.**, La Muralla, 1999

Kim, J.O. y Mueller, C.W., **Factor analysis: statistical methods and practical issues**, Sage, 1987

Lohr, S., **Muestreo: diseño y análisis.**, International Thomson, 2000

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS**Técnicas Cualitativas de Investigación e Análise de Datos**

Materia	Técnicas Cualitativas de Investigación e Análise de Datos			
Código	O05M053V01206			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS 3	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Figueira, María Esther			
Profesorado	Martínez Figueira, María Esther Sierra Martínez, Silvia			
Correo-e	esthermf@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	Esta materia céntrase no deseño da investigación cualitativa e nalgúns das técnicas cualitativas máis empregadas na investigación psicoeducativa. Ao mesmo tempo, danse pautas para a análise cualitativa dos datos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe			
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.			
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral			
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.			
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.			
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe			
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos			
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)			
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA			
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto			
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos			
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación			
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma			

D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer procedementos e metodoloxías cualitativas características da investigación psicoeducativa	A1 C1 C2
Valorar as vantaxes e limitacións das técnicas cualitativas de investigación en psicoloxía da educación	A1 A2 C2
Dominar o proceso de recollida, codificación, análise e interpretación de datos e información coa finalidade de xerar novos coñecementos en psicoloxía educativa	A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C2 C3 C5 C6 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na investigación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual	A3 B2 B4 B5 C4 C5 D1

Contidos

Tema	
1. Aspectos introductorios	1.1. Elementos característicos da investigación cualitativa 1.2. Proceso de investigación cualitativa
2. Técnicas de muestreo, recollida, codificación e análise de datos.	
3. Técnicas de investigación cualitativa	3.1. A entrevista 3.2. A observación 3.3. Grupos de discusión 3.4. Outras técnicas e instrumentos
4. Análise de datos cualitativos	4.1. Plan de análise cualitativo 4.2. Programas de análise 4.3. Reporte de investigación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	3	0	3
Seminario	5	0	5
Obradoiro	7	0	7
Traballo tutelado	7	0	7
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Obradoiro	Entrevistas que o estudante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Obradoiro	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A1 A2 A3 A4	B2	C1 C4	D2 D3 D5
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2 A3	B1 B2	C1 C2 C3	D1 D2 D3
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Elaboración e presentación escrita e oral de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente e derivados do traballo autónomo	40	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5	C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D3 D4 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACION CONTINUA

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos, tanto os realizados na aula como fora da aula, son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser polo menos do 80% da materia. O/a estudante que falte a algunha sesión da materia deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a/s tarefa/s alternativa/s correspondente/s para seguir a avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba sobre os contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características de dita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente.

Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica**Bibliografía Complementaria**

Hernández, R.; Fernández, C.; Baptista, M.P., **Metodología de la investigación.**, 1, McGraw Hill, 2010

Denzin, N.K. y Lincoln, Y.S. (Eds.), **Manual de investigación cualitativa**, 1, Gedisa, 2012

Sandín, M. P., **Investigación cualitativa en educación: fundamentos y tradiciones.**, 1, McGraw Hill, 2003

Contreras, J. y Pérez de Lara, N., **Investigar la experiencia educativa**, 1, Morata, 2010

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Utilización das TICs para a Búsqueda, Xestión e Codificación da Información/O05M053V01110

Outros comentarios

Recoméndase a asistencia ás clases para un bo aproveitamento das mesmas.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo de Fin de Máster				
Materia	Traballo de Fin de Máster			
Código	O05M053V01207			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	García Señorán, María del Mar			
Profesorado	García Señorán, María del Mar			
Correo-e	msenoran@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descrición xeral	O Traballo Fin de Máster é un traballo tutelado que se realizará durante o segundo cuadrimestre e ten como obxectivo a aplicación dos coñecementos adquiridos neste Máster para a elaboración e deseño dun proxecto de investigación en Psicoloxía da Educación.			
	A este traballo correspóndelle un total de 12 créditos e para superalo é necesario a elaboración dunha memoria de investigación e a súa defensa pública			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe
C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudante, así como un avance de conxunto para posteriores estudos
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma

D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Aplicar os coñecementos adquiridos na elaboración e deseño dun proxecto de investigación en Psicoloxía da Educación	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B5 C1 C2 C3 D1 D2 D4 D5
Adquirir habilidades para obter e analizar críticamente a información científica e construír un marco teórico que sustente conceptualmente un proxecto de investigación	A2 A3 A4 A5 B2 B3 C2 C3 D1 D3 D5
Ser capaz de planificar, deseñar e levar a cabo unha investigación educativa orixinal dentro da área de coñecemento	A3 A5 B2 C1 C2 C3 D1 D2 D3 D4 D5 D6
Comunicar de forma científica os resultados do proxecto de investigación	A4 A5 B3 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Preparar o informe final para a súa publicación	A4 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6

Contidos

Tema

Planificación, deseño e desenvolvemento dun proxecto de investigación *

*

Elaboración dunha memoria do proxecto de investigación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	15	0	15
Traballo tutelado	5	250	255
Seminario	5	0	5
Presentación	1	24	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación e orientacións do traballo fin de máster, directrices a seguir, criterios de avaliación, presentación e defensa.
Traballo tutelado	Revisión bibliográfica, elaboración dun proxecto de investigación, desenvolvemento do mesmo, preparación dunha memoria.
Seminario	Entrevistas que os estudantes manteñen co titor/a para o asesoramento e resolución de dúbidas no desenvolvemento do proxecto de investigación e a memoria do traballo fin de máster
Presentación	Exposición e defensa, ante un tribunal, da investigación realizada polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Orientacións sobre a planificación, deseño e realización do traballo.
Traballo tutelado	Supervisión e orientación ao estudante na temática, metodoloxía, elaboración e presentación e calquera outro aspecto académico, así como falcitar a súa xestión, dinamizar e facilitar todo o proceso ata a súa presentación e defensa.
Presentación	Comentario e debate polo tribunal con cada estudante sobre o tema exposto

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	70	A1	B1	C1	D1
		A2	B2	C2	D2
		A3	B3	C3	D3
		A4	B4	C4	D4
		A5	B5	C5	D5
Presentación	30			C6	D6
		A3	B3	C4	D1
		A4			D4
					D5
					D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na nota final se terá en conta a valoración do tutor/a.

Aqueles estudantes que non superen o traballo fin de máster na avaliación do segundo cuatrimestre poderán presentarse á segunda convocatoria no mes de xullo.

As datas oficiais de entrega da memoria e da defensa do TFM serán publicadas con antelación suficiente no espacio da materia TFM na plataforma Moovi

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

APA, **Concise rules of APA style**, American Psychological Association, 2005

Bell, J., **Como facer o teu primeiro traballo de investigación. Guía de investigadores en educación e ciencias sociais**, Gedisa, 2005

Coromina i Pou, E., **O traballo de investigación: o proceso de elaboración, a memoria escrita, a exposición oral e os recursos** ., Eumo-Octaedro, 2002

Slafer, G.A., **Como escribir un artigo científico?**, 2009

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).
